

PELS RIJCKEN

2

Bezorgen

Aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van
State
T.a.v. P.B. Awkar
Kneuterdijk 22
2514 EN Den Haag

RAAD VAN STATE INGEKOMEN	
23 APR. 2021	
ZAAKNR.	
AAN:	frwv
BEHANDELD DD.	PAR.

onze ref. DF/DF/11012148

uw ref. 202100007/1/R1

inzake Vereniging De Oeverlanden Blijven/BW
Amsterdam
omgevingsvergunningen

mr. D.S.P. Roelands-Fransen

advocaat · partner

t +31 70 515 3973

f +31 70 515 3032

danielle.roelands@pelsrijcken.nl

23 april 2021

Hoogedelgestreng college,

Bij brief van 12 maart jl. heeft uw Afdeling aan mij als advocaat-gemachtigde van het college van Amsterdam (hierna: het college) het hoger beroep van de vereniging De Oeverlanden Blijven! (hierna: de Vereniging) tegen de uitspraak van de rechtbank Amsterdam van 23 november 2020, met zaaknummer AMS 19/3424 WABOA 238, toegezonden. U heeft daarbij het college de gelegenheid geboden om tot en met 23 april 2021 een schriftelijke uiteenzetting te geven over deze zaak. Middels deze brief maak ik namens het college graag tijdig gebruik van deze gelegenheid.

Het college stelt zich op het standpunt dat het hoger beroep van de Vereniging niet kan slagen, en merkt hierover het volgende op.

1 Achtergrond

Bij besluit van 12 oktober 2018 heeft het college een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een werkterrein aan de Oude Haagseweg (hierna: werkterrein 1) alsmede voor het kappen van 62 bomen ten behoeve van dit werkterrein. Omdat bij

deze omgevingsvergunning abusievelijk slechts de kap van 62 bomen is vergund, terwijl de kap van 168 bomen was aangevraagd, is een nieuwe aanvraag ingediend voor de kap van 168 bomen ten behoeve van het werkterrein 1. Bij besluit van 29 november 2018 is (alsnog) door het college een omgevingsvergunning verleend voor het kappen van 168 bomen aan de Oude Haagseweg. Het besluit van 29 november 2018 heeft geen gevolgen voor de omgevingsvergunning van 12 oktober 2018 voor zover die omgevingsvergunning ziet op het gebruik van het terrein als werkterrein. De omgevingsvergunning van 12 oktober 2018 is voor dat onderdeel dan ook inmiddels onherroepelijk geworden. In de procedure voor de rechtbank stond daarom ten aanzien van de Oude Haagseweg (werkterrein 1) enkel de omgevingsvergunning voor de kap van de 168 bomen ter discussie.

Bij besluit van 20 november 2018 heeft het college een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een werkterrein en het kappen van 62 bomen aan de Riekerweg (hierna: werkterrein 2).

De omgevingsvergunningen voor de werkterreinen zijn verleend in het kader van de realisatie van het project Zuidasdok. Dit project omvat de verbreding en gedeeltelijke ondertunneling van de A10 Zuid, de vernieuwing en uitbreiding van station Zuid en het aanpassen van het knooppunt De Nieuwe Meer bij de verbinding tussen de A4 en A10 en het knooppunt Amstel bij de verbinding tussen de A10 en de A2. In 2016 heeft de Minister een Tracébesluit vastgesteld voor het project, dat onherroepelijk is geworden (AbRvS 15 augustus 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2730).

Om het project te kunnen realiseren is van belang om op strategisch locaties werkterreinen aan te leggen. Het mogelijk maken van werkterreinen is daarmee direct verbonden aan het kunnen realiseren van het project Zuidasdok. Geschikte locaties voor werkterreinen zijn, zeker binnen deze stedelijke omgeving, dun bezaaid. Tegen die achtergrond heeft het college de aanvragen voor de omgevingsvergunningen beoordeeld en verleend. Ten aanzien van de keuze voor de locatie van de werkterreinen geldt het volgende.

Het werkterrein aan de Oude Haagseweg (werkterrein 1)

Het Tracébesluit Zuidasdok (2016) voorziet in een groot werkterrein ten westen van knooppunt De Nieuwe Meer en de Dokzone, gelegen in de 'sporendriehoek' in de Riekerpolder. Door in dit gebied voldoende ruimte te bieden aan de aannemer, wordt de omgevingshinder in de Dokzone als gevolg van verkeersbewegingen en parkeren van bouwpersoneel beperkt. Na het Tracébesluit is echter gebleken dat de Sporendriehoek ook de enige reële optie is voor het realiseren van een Hulp Warmte Centrale (hierna: HWC) van NUON/Vattenfall. Een HWC is voor de warmtevoorziening van Amsterdam van groot maatschappelijk belang; met deze HWC kunnen twee bestaande warmtenetten aan elkaar worden gekoppeld en blijft de warmtevoorziening

in Amsterdam (ook tijdens piekmoment) gewaarborgd. Aan de projectorganisatie Zuidasdok/de (voormalige) aannemerscombinatie van Zuidasdok, ZuidPlus, is door Amsterdam daarom verzocht een deel het werkterrein op te geven. Omdat werkterreinen voor de ontwikkeling van Zuidasdok onmisbaar zijn, is voor het deel van het werkterrein Sporendriehoek dat in beslag genomen wordt door de HWC, op een alternatieve locatie ruimte voor vervangend werkterrein nodig. Daarbij geldt dat het vinden van geschikte werkterreinen in een hoogstedelijk gebied zeer moeilijk is. Uiteindelijk is – nadat alternatieve locaties zoals Diemen, Duivendrecht en de omgeving van de Johan Cruyff ArenA waren onderzocht – alleen de locatie aan de Oude Haagseweg voldoende geschikt gebleken. Dit onder meer vanwege de goede ontsluiting, de ligging nabij de werklocatie, de omvang van het terrein en het feit dat de gemeente Amsterdam eigenaar is van deze gronden.

Werkterrein 1 zal dienen als locatie voor een mogelijke betoncentrale en de opslag van bulkmaterialen, een schaftruimte en parkeerplekken. Het terrein wordt dus voor meer dan alleen het parkeren van auto's gebruikt. In de onderstaande afbeelding is het beoogde werkterrein aan de Oude Haagseweg schematisch met een rode belijning weergegeven. Het oostelijke gedeelte van het toekomstig werkterrein is lange tijd gebruikt als werkterrein voor de Noord/Zuidlijn en het project OV-SAAL (Openbaar Vervoer Schiphol – Amsterdam – Almere – Lelystad), waarin de OV-capaciteit op de Amsterdamse Zuidtak en de Flevolijn wordt uitgebreid. Hierna is ter plaatse een klein aantal bomen geplant. In de huidige situatie is reeds het oostelijke gedeelte van het werkterrein aan de Oude Haagseweg vrij van bomen, zoals in onderstaande afbeelding te zien. Zuidasdok gebruikt het oostelijke gedeelte van het werkterrein thans als opslag en heeft daartoe het ter plaatse kleine aantal bomen voor het broedseizoen van 2019 gekapt. Dat deel zal worden gebruikt om de parkeerplaatsen te realiseren. Vanaf deze parkeerplaatsen zullen de werknemers met een pendelsysteem worden vervoerd naar de uiteindelijke werkbestemming op het tracé van het Zuidasdok. Op het westelijke gedeelte zal een opslagmogelijkheid voor bulkmaterialen en mogelijk een betoncentrale worden gerealiseerd.

Voor de locatie aan de Oude Haagseweg is uitvoerig onderzoek uitgevoerd. Zo is een bomeninventarisatie verricht en is een ecologische quickscan en een soortgericht veldonderzoek uitgevoerd. Uit deze onderzoeken volgt dat geen beschermde dier- of plantensoorten worden aangetast door de realisatie van het werkterrein. In 2018 is wel een buizerdnest aangetroffen. Voor het werkterrein is een zodanige inrichting en werkwijze gekozen dat de nestplaats van de buizerd gehandhaafd kan blijven en niet wordt verstoord en de beoogde tijdelijke functie van het terrein kan worden uitgeoefend.

Het werkterrein aan de Riekerweg (werkterrein 2)

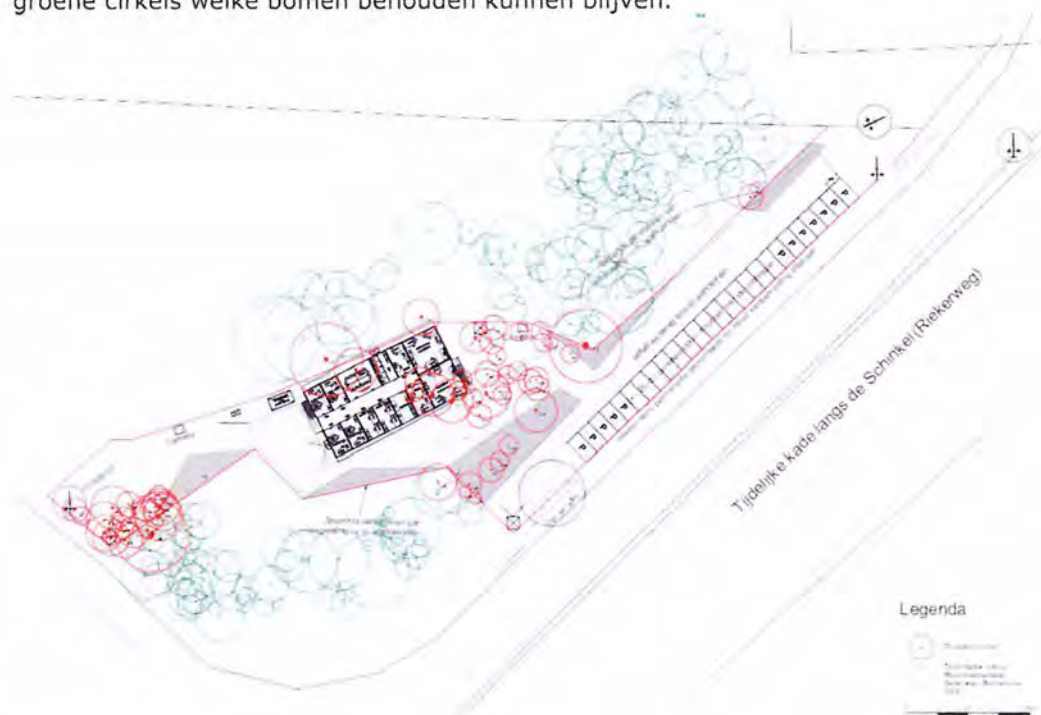
Ten aanzien van werkterrein 2, gelegen aan de Riekerweg, geldt dat voor deze locatie is gekozen om verder invulling te geven aan het uitgangspunt van het Tracébesluit Zuidasdok dat de bouwhinder voor Zuidas (een gemengd woon-/werkgebied) en omgeving wordt beperkt en vanwege het feit dat het werkterrein in de directe nabijheid van het te verrichten werk is gelegen: het aanleggen van nieuwe bruggen over de Schinkel en autoverkeer ter vervanging van de huidige bruggen. Vergunninghouder heeft daarbij aangegeven dat het de voorkeur heeft het werkterrein zoveel als mogelijk te concentreren. Het lokaliseren van het werkterrein maakt het mogelijk de werkzaamheden met betrekking tot de bouw van de bruggen over de Schinkel zo snel als mogelijk uit te voeren.

Werkterrein 2 bestaat uit twee delen. In de onderstaande afbeelding zijn de twee betreffende delen met arceringen aangeduid.

Ten aanzien van het blauw gearceerde deel geldt dat op deze plek geen kapwerkzaamheden hoeven plaats te vinden. Op dit terreindeel zal een milieupunt, inpandige en buitenpandige opslag, een zaagruimte, parkeerplaatsen, overige

verhardingen en hekwerken worden gerealiseerd. Op het rood aangeduide terrein zullen wel bomen moeten worden gekapt. Op dit terreindeel zal een schottenkeet met bijbehorende voorzieningen zoals een gastank, septic tank, watermeterput en elektriciteitsvoorzieningen (zoals aggregaten voor bijvoorbeeld bouwlampen) worden gerealiseerd. Ook hier geldt dat voorzieningen als wegen, paden, parkeerplaatsen, overige verhardingen en hekwerken zullen worden gerealiseerd. In de onderstaande afbeelding is ten aanzien van het noordelijke gedeelte van werkterrein 2 met rode cirkels aangegeven welke bomen binnen het gebied moeten worden gekapt, en met groene cirkels welke bomen behouden kunnen blijven.

Het grootste gedeelte van de bestaande bomen in het noordelijk gebied van werkterrein 2 blijft dus behouden. Omdat de locatie is gelegen binnen de Hoofdgroenstructuur van de gemeente Amsterdam is er een optimalisatieslag uitgevoerd, met als resultaat dat uiteindelijk minder groen gekapt hoeft te worden dan in eerste instantie was voorzien. Waar uiteindelijk 62 bomen worden gekapt, was namelijk in eerste instantie het uitgangspunt om 217 bomen te kappen. Omdat de locatie is gelegen in de Hoofdgroenstructuur is de aanvraag bovendien voorgelegd aan de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC). Dit advies is onverplicht gevraagd, gelet op het feit dat artikel 2 van de ten tijde van het advies vigerende Verordening Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur bepaalde dat zij geen adviserende rol had bij tijdelijke afwijkingen. De TAC is tot de conclusie gekomen dat de afweging tussen het realiseren van een werkterrein nabij de werklocatie en het belang van het bewaren van het groen een bestuurlijke afweging betreft. Gelet op de noodzaak van het realiseren van een werkterrein in de directe nabijheid van het uit te voeren werk is ervoor gekozen om het belang bij realisatie van het werkterrein

zwaarder te laten wegen dan het belang bij het behoud van het groen. Als voorwaarde bij de omgevingsvergunning is daarnaast opgenomen dat het werkterrein feitelijk niet langer dan 6 jaar ter plaatse aanwezig mag zijn. Ook is als voorwaarde in de omgevingsvergunning opgenomen dat het werkterrein zoveel mogelijk van het zicht moet worden onttrokken om de belevingswaarde van het gebied niet te frustreren. Bovendien is ten behoeve van dit werkterrein een herplantplan (voor deze locatie) opgesteld en ook als voorwaarde verbonden aan de omgevingsvergunning. Dit zorgt ervoor dat de situatie vóór verlening van de omgevingsvergunning na de uitvoering van de omgevingsvergunning zoveel mogelijk wordt hersteld. Gelet hierop gaat het dus uitdrukkelijk om een tijdelijke impact op het groen, die bovendien zo min mogelijk zichtbaar is omdat deze op grond van de omgevingsvergunning zo groen mogelijk moet worden ingepast.

2 Procesverloop

Bij brief van 30 december 2018 heeft de Vereniging bezwaar gemaakt tegen de verleende omgevingsvergunningen. In de beslissing op bezwaar van 15 mei 2019 is het bezwaar van de vereniging door het dagelijks bestuur ongegrond verklaard en zijn de besluiten van 20 november en 29 november 2018 in stand gebleven. Aan het besluit van 29 november 2018 (ten behoeve van werkterrein 1) is in de beslissing op bezwaar door het dagelijks bestuur een nadere motivering toegevoegd en zijn nadere voorschriften verbonden.

Bij brief van 24 juni 2020 heeft de Vereniging beroep ingesteld tegen de beslissing op bezwaar van 15 mei 2020. Bij uitspraak van 23 november 2020 heeft de rechtbank Amsterdam het beroep van de Vereniging ongegrond verklaard.

Bij brief van 31 december 2020 heeft de Vereniging pro forma hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank Amsterdam. Bij brief van 30 januari 2021 heeft de Vereniging haar hoger beroepsgronden aangevuld. In de navolgende paragraaf worden de hoger beroepsgronden samengevat en van een reactie voorzien.

3 Reactie op de hoger beroepsgronden van de Vereniging

- 3.1 De Vereniging stelt dat in de omgevingsvergunning nadere regels zijn gesteld aan het overschrijven van de vergunninghouder om deze als geldige vergunninghouder te registreren. Die regels zijn niet gevolgd en de minister van Infrastructuur en Waterstaat is daarmee niet gelegitimeerd als nieuwe vergunninghouder van de omgevingsvergunningen en kan dan ook geen partij zijn als vergunninghouder bij het beroep. De minister claimt opvolger te zijn van ZuidPlus V.O.F. De minister beschikt niet over adequate kennis over details zoals de noodzakelijkheid en de benodigde omvang van de werkterreinen en is dus geen toegevoegde partij bij het geding om inhoudelijk te kunnen oordelen over de omgevingsvergunningen.

Reactie:

Aangenomen wordt dat de Vereniging doelt op de regels die in de omgevingsvergunningen onder het kopje "Overschrijving" zijn opgenomen. In de omgevingsvergunningen is – conform de meldingsplicht die geldt voor de overdracht van een omgevingsvergunning op grond van artikel 2.25 lid 2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht – opgenomen dat het mogelijk is om een omgevingsvergunning over te schrijven, zodat iemand anders dan de aanvrager vergunninghouder wordt. Dit moet minimaal vier weken voor de gewenste overschrijving aan het stadsdeel worden gemeld, waarbij bepaalde gegevens dienen te worden overgelegd.

Anders dan de Vereniging lijkt te vermoeden, is door Zuidasdok en ZuidPlus (gezamenlijk) bij brief van 3 juli 2020 melding gedaan van het feit dat omgevingsvergunningen met betrekking tot het project Zuidasdok zouden gelden voor de minister van Infrastructuur en Waterstaat. De brief is als **bijlage 1** bij deze brief gevoegd. Met de brief is voldaan aan de regels die in de omgevingsvergunning ten aanzien van de overschrijving zijn opgenomen.

Ten overvloede wordt in dit kader opgemerkt dat het melden van de overdracht van een omgevingsvergunning op grond van artikel 2.25 lid 2 van de Wabo, geen constitutief vereiste is voor de overgang van een omgevingsvergunning.

Zie o.a. AbRvS 20 februari 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ1634, r.o. 2.2.

Het door de Vereniging gestelde kan ook dan ook geenszins leiden tot vernietiging van de uitspraak van de rechtbank Amsterdam.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat de stelling dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat geen adequate kennis zou hebben over details zoals de noodzakelijkheid en de benodigde omvang van de werkterrein door het college niet wordt onderkend. Dit standpunt is door de Vereniging overigens ook niet onderbouwd. In dit kader brengt het college naar voren dat de werkterreinen strekken ter uitvoering van het Tracébesluit dat in 2016 door de minister van Infrastructuur en Waterstaat is genomen. De betrokken uitvoeringsorganisatie van het ministerie zijn belangrijke actoren binnen het project Zuidasdok. De minister is derhalve bekend met het project en beschikt uit dien hoofde juist over specifieke kennis rondom dit project.

- 3.2 De Vereniging stelt dat in rechtsoverweging 7 van de uitspraak van de rechtbank wordt vastgesteld dat het betoog van verweerder redelijk is en dat de keuze voor de gekozen werkterreinen past binnen het Tracébesluit. Het Tracébesluit gaat uit van andere werkterreinen en de werkterreinen beschreven in de omgevingsvergunningen

vallen hierbuiten. Daarmee is de uitspraak van de rechtbank dat de gekozen werkterreinen passend zijn, niet correct. Bij de belangenafweging had moeten worden beoordeeld of daadwerkelijk geen alternatieve werkterreinen beschikbaar waren binnen het Tracébesluit. Er is door ZuidPlus onvoldoende aangetoond dat geen goede alternatieve locaties aanwezig waren binnen het Tracébesluit.

Reactie:

Niet is in geschil dat de uiteindelijk gekozen locaties voor de werkterreinen niet als zodanig in het Tracébesluit zijn opgenomen. Anders dan de Vereniging lijkt te veronderstellen, wordt door de rechtbank ten aanzien daarvan ook geen andere conclusie getrokken. Naar mening van het college wordt door de Vereniging een andere mening toegedicht aan hetgeen in de rechtsoverweging 7 is overwogen dan door de rechtbank is bedoeld. In rechtsoverweging 7 overweegt de rechtbank het volgende:

"Verweerder heeft toegelicht dat hij voor de locatie bij de Riekerweg heeft gekozen omdat het daar mogelijk is de verschillende functies te concentreren. Het gaat dan naast parkeren om opslag en "schaftketen". Vanwege de veiligheid is dat volgens verweerder beter, aangezien de parkeerplaatsen worden gebruikt door medewerkers die meerdere keren per dag langs het hele tracé bouwlocaties dienen te bezoeken en daarbij zwaar gereedschap bij zich kunnen hebben dat in en uit de auto moet worden getild. Hierbij komt dat er ook 's avonds en 's nachts wordt gewerkt. Een deel van de parkeerplaatsen zou volgens verweerder verder nodig kunnen zijn voor de tijdelijke opslag van groot materieel. De rechtbank is van oordeel dat hoe begrijpelijk de zorgen van eiseressen om de flora en fauna ter plekke ook zijn, de keuze voor een werkterrein waarop de diverse van belang zijnde functies geconcentreerd zijn, niet onredelijk is. Die keuze past ook in het Tracébesluit. De locatie bij het tuinpark voldoet niet aan deze eisen, zodat het geen volwaardig alternatief is. Wat betreft de alternatief voorgestelde parkeerlocatie voor de Oude Haagseweg op het voormalige McDonaldsterrein is op de zitting geconstateerd dat die niet meer beschikbaar is. Eiseressen hebben dit toegegeven."

Uitgangspunt van het Tracébesluit betrof (onder meer) dat de bouwhinder voor Zuidas wordt beperkt. Binnen dat uitgangspunt past ook de keuze voor het werkterrein aan de Riekerweg, zoals de rechtbank concludeert. De noodzaak voor dit werkterrein vloeit voort uit het Tracébesluit Zuidasdok dat ter plaatse van de Loskade/Riekerweg een overslagfaciliteit (water/land) voorziet, aangevuld met een werkterrein. Het lokaliseren van het werkterrein op de gekozen plek voorkomt de noodzaak van het plannen van werkterrein(en) in het centrumgebied.

Het college interpreteert deze rechtsoverweging van de uitspraak dan ook in dat kader. Door de rechtbank is niet bedoeld te zeggen dat de locatie van het werkterrein aan de Riekerweg als zodanig overeen komt met (de grenzen van) het Tracébesluit, nu de afwijking daarvan in zoverre ook nooit in geschil is geweest. De verleende omgevingsvergunningen zijn immers ook verleend omdat deze locaties geen onderdeel uitmaken van het Tracébesluit.

Ten aanzien van de keuze voor de locatie van de werkterreinen wordt verwezen naar hetgeen hierover in paragraaf 1 van deze brief is opgemerkt. Gelet op hetgeen daar is opgemerkt, kan worden geconcludeerd dat geschikte alternatieve locaties niet voorhanden zijn.

- 3.3 De Vereniging stelt dat de rechtbank in rechtsoverweging 8 van de uitspraak erop wijst dat zij bij haar beoordeling van de zaak moet kijken naar de feiten en omstandigheden die ten tijde van het omstreden besluit speelden en feiten en omstandigheden die zich nadien hebben voorgedaan in beginsel buiten haar beoordeling dient te laten. De rechter gaat daarbij voorbij aan de feiten zoals die daadwerkelijk waren op het moment van het niet-ontvankelijk verklaren van de ingediende bezwaren tegen de omgevingsvergunningen. Er was geen zekerheid over de wijze waarop project Zuidasdok zou worden voortgezet en of het wel zou worden voortgezet. De rechtbank is door de gemeente niet volledig geïnformeerd en op de hoogte gebracht van de herijking van het project Zuidasdok en heeft daarmee onrechtmatig gehandeld. De gemeente Amsterdam had bij het afwegen van de belangen van flora en fauna tegenover de belangen van een project Zuidasdok, waarvan op moment van de beoordeling van de bezwaarschriften, het onzeker was of project Zuidasdok wel door zou gaan, een andere conclusie moeten trekken. Het belang van de flora en fauna van het gebied had moeten prevaleren boven het belang van een project waarvan de toekomst op dat moment onzeker was.

Reactie:

In de eerste plaats merkt het college op dat deze hoger beroepsgrond niet is terug te voeren op een eerder door de Vereniging aangevoerde beroepsgrond in de procedure van eerste aanleg. Het hoger beroep is gericht tegen de aangevallen uitspraak en er is geen reden waarom deze grond niet al bij de rechtbank kon worden aangevoerd. Deze grond dient dan ook buiten beschouwing te blijven in hoger beroep en kan niet leiden tot een geslaagd hoger beroep.

Vgl. AbRvS 14 november 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3683, r.o. 8.

Daarnaast ziet het college niet in hoe het door de Vereniging gestelde kan leiden tot een geslaagd beroep. De passages uit de halfjaarlijkse rapportages en de Kamerbrief van 16 mei 2019, waarnaar de Vereniging in haar hoger beroepschrift verwijst, laten

zien dat het project vanwege de complexiteit vertraging heeft opgelopen. Uit de passages volgt echter niet dat reden bestond om aan te nemen dat het project Zuidasdok in het geheel geen doorgang meer zou vinden. Uitgangspunt is altijd geweest dat het project wordt gerealiseerd en het enkele feit dat sprake is van vertraging maakt dit niet anders. Voor zover in stukken is verwezen naar de herijkingsfase, geldt overigens dat hiermee is bedoeld dat na gunning van het project tezamen met de aannemer is gekeken naar het project zoals dat vervat is in het Tracébesluit en de vertaling daarvan in een maakbaar ontwerp. Deze herijking heeft niets te maken met het wel of niet uitvoeren van het project. Het stopzetten van het project is nooit onderdeel geweest van de voor het project onderzochte scenario's. Zo heeft de aannemer ook nooit het werk aan het project volledig stil gelegd; een deel van het werk aan het project is altijd doorgegaan. Dat er geen zekerheid zou zijn over de vraag of het project zou worden doorgezet, is dan ook onjuist. Eind 2019 is pas duidelijk geworden dat Zuidplus het project niet kon uitvoeren en is gezocht naar een oplossing, waarbij ook advies is gevraagd door de Minister van Staat Sybilla Dekker. Daarbij is onder meer gekeken naar het nut en noodzaak van het project Zuidasdok, maar niet is gesproken over het stopzetten van het project. Dat gold dan ook zeker ten tijde van de beslissing op bezwaar.

Daarnaast is het uitgangspunt dat de werkterreinen aan de Oude Haagseweg en aan de Riekerweg nodig zouden zijn voor de realisatie van het project ook tussentijds niet gewijzigd.

Zoals in paragraaf 1 van deze brief opgemerkt is gebleken dat de oorspronkelijke locatie van het werkterrein in de Sporendriehoek, dat is opgenomen in het Tracébesluit, de enige mogelijke plek is voor de realisatie van de HWC. Gelet daarop dient het werkterrein dat oorspronkelijk in de Sporendriehoek was gepland, te worden verplaatst. Zoals gezegd is uiteindelijk – nadat alternatieve locaties zoals Diemen, Duivendrecht en de omgeving van de Johan Cruyff ArenA waren onderzocht – alleen de locatie aan de Oude Haagseweg voldoende geschikt gebleken. Dit onder meer vanwege de goede ontsluiting, de ligging nabij de werklocatie, de omvang van het terrein en het feit dat de gemeente Amsterdam eigenaar is van deze gronden. Dit uitgangspunt is tussentijds niet verlaten.

Ten aanzien van het werkterrein aan de Riekerweg geldt dat dit werkterrein nodig is, onder meer om bruggen te realiseren over de Schinkel (waaraan ook prioriteit wordt gegeven in de fasering van het project). Zoals in paragraaf 2 van deze brief opgemerkt voorkomt het lokaliseren van het werkterrein op deze plek de noodzaak van het plannen van werkterrein(en) in het centrumgebied en maakt het mogelijk de werkzaamheden met betrekking tot de bouw van de bruggen over de Schinkel zo snel als mogelijk uit te voeren. Ook dit uitgangspunt is in de tussentijd niet verlaten.

Gelet op het voorgaande kan het door de Vereniging gestelde niet leiden tot een vernietiging van de uitspraak van de rechtbank, nu van het stoppen van project nooit sprake is geweest en de keuze voor en noodzaak van de werkterrein tussentijds niet onzeker is geworden of gewijzigd is.

- 3.4 De Vereniging stelt dat de Bomenverordening 2014 van Amsterdam een zorgvuldige toetsing aan alle bekende feiten vereist bij het verstrekken van een kapvergunning. Uit de toelichting volgt dat het belang van het behoud van houtopstanden groot is en dat niet zomaar kapvergunningen mogen worden afgegeven als er geen weigeringsgronden zijn en dat alle betrokken belangen moeten worden afgewogen voor zover dat niet al uit de Algemene wet bestuursrecht voortvloeit. Zolang er geen absolute zekerheid is dat het kappen noodzakelijk is voor het belang waarvoor de kapvergunningen zijn aangevraagd, dienen geen kapvergunningen te worden verstrekt.

Reactie:

In de eerste plaats merkt het college op dat deze hoger beroepsgrond niet is terug te voeren op een eerder door de Vereniging aangevoerde beroepsgrond in de procedure van eerste aanleg. Het hoger beroep is gericht tegen de aangevallen uitspraak en er is geen reden waarom deze grond niet al bij de rechtbank kon worden aangevoerd. Deze grond dient dan ook buiten beschouwing te blijven in hoger beroep en kan niet leiden tot een geslaagd hoger beroep.

Vgl. AbRvS 14 november 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3683, r.o. 8.

Het college kan niet volgen op welke wijze deze hoger beroepsgrond van de Vereniging gericht is tegen de uitspraak van de rechtbank in eerste aanleg. Deze stelling is door de Vereniging in eerste aanleg niet naar voren gebracht en de rechtbank heeft hierover ook geen overweging gewijd in de uitspraak van 23 november 2020. Ook daarom ziet het college niet in hoe deze stelling kan leiden tot vernietiging van de uitspraak van de rechtbank in eerste aanleg.

Daarnaast geldt dat wel degelijk een belangenafweging is gemaakt tussen enerzijds het behoud van de houtopstand en anderzijds de realisatie van de werkterreinen.

Voor het belang dat is gediend bij de realisatie van het werkterrein aan de Oude Haagseweg wordt verwezen naar paragraaf 1 van deze brief. Van belang is dat een groot gedeelte van het beoogde werkterrein reeds vrij is van bomen, zoals eerder opgemerkt. Zoals in paragraaf 1 van deze brief ook is opgemerkt is voor de locatie aan de Oude Haagseweg uitvoerig onderzoek uitgevoerd. Zo is een bomeninventarisatie gemaakt en is een ecologische quickscan en een soortgericht veldonderzoek uitgevoerd. Uit deze onderzoeken volgt dat geen beschermde dier- of plantensoorten

worden aangetast door de realisatie van het werkterrein behoudens het buizerdnest dat door de inrichting van het werkterrein niet wordt verstoord. Daarnaast is van belang dat in de omgevingsvergunning is bepaald dat een bedrag van €47.707,00 moet worden ingebracht in het bomenfonds. Het bomenfonds wordt gebruikt voor instandhouding en uitbreiding van houtopstanden in Amsterdam. Het belang van de realisatie van een werkterrein aan de Oude Haagseweg ten behoeve van de bouw van Zuidasdok is daarom groter geacht dan het belang van behoud van het bestaande groen.

Voor het belang dat is gediend bij de realisatie van het werkterrein aan de Riekerweg wordt verwezen naar paragraaf 1 van deze brief. Het belang van de realisatie van een werkterrein ten behoeve van de bouw van Zuidasdok is mede daarom groter geacht dan het belang van behoud van het bestaande groen (dat deels wordt teruggebracht). In dit verband wijs het college erop dat vergunninghouder wel pas overgaat tot het kappen van bomen en het inrichten van de werkterreinen op het moment dat deze daadwerkelijk nodig zijn (volgens het principe 'just in time') zodat bomen niet al onnodig vroeg worden gekapt en werkterreinen onnodig ongebruikt blijven. Gelet op het voorgaande stelt het college zich op het standpunt dat wel degelijk een uitgebreide belangenafweging heeft plaatsgevonden en dat wordt voldaan aan de voorwaarden van de Bomenverordening, zodat de hoger beroepsgrond niet kan leiden tot vernietiging van de uitspraak van de rechtbank in eerste aanleg.

- 3.5 De Vereniging stelt dat voor zover ten tijde van het beoordelen van de bezwaren het al voldoende duidelijk was dat het project Zuidasdok toch, maar gefaseerd, zou worden uitgevoerd, dan zijn de omstandigheden dermate anders dat een andere afweging had moeten plaatsvinden en andere voorwaarden hadden moeten worden gesteld. In het rapport Voortvarend Bouwen voor de Toekomst door Sybilla M. Dekker van 18 maart 2020 is de inschatting gemaakt dat het project niet in 2028 maar in 2036 zal worden afgerond. Voor de omgevingsvergunning OLO 4060233 heeft de voorzieningenrechter in de uitspraak van 13 februari 2019 vastgesteld dat sprake is van een activiteit die valt onder artikel 4, onderdeel 11, van bijlage II bij het Bor. Het gaat bij deze categorie om het gebruik van gronden voor een termijn van ten hoogste tien jaar. Fasering van het project Zuidasdok betekent nu een project van ongeveer 16 jaar. Bij de aanvraag is betoogd dat gedurende het gehele project het werkterrein 1 gebruikt zal worden, dus naar het nu laat aanzien voor een periode van tenminste 16 jaar. Daarmee is de onderbouwing van de toestemming van de omgevingsvergunning ongeldig en had de vergunning niet verleend moeten worden of had de vergunningsaanvraag moeten worden aangehouden. Aan de tijdelijke omgevingsvergunning OLO 3697497 is de voorwaarde verbonden dat 'de vergunninghouder na zes jaar de vóór de verlening van deze vergunning bestaande toestand heeft hersteld.' Op het moment van de beoordeling van de bezwaarschriften tegen deze omgevingsvergunning is het uitgesloten dat de vergunninghouder aan deze

voorwaarden kan voldoen en had de vergunning niet verleend moeten worden of had de vergunningsaanvraag moeten worden aangehouden.

Reactie:

In de eerste plaats merkt het college op dat deze hoger beroepsgrond niet is terug te voeren op een eerder door de Vereniging aangevoerde beroepsgrond in de procedure van eerste aanleg. Het hoger beroep is gericht tegen de aangevallen uitspraak en er is geen reden waarom deze grond niet al bij de rechtbank kon worden aangevoerd. Deze grond dient dan ook buiten beschouwing te blijven in hoger beroep en kan niet leiden tot een geslaagd hoger beroep.

Vgl. AbRvS 14 november 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3683, r.o. 8.

Het college kan niet volgen op welke wijze deze hoger beroepsgrond van de Vereniging gericht is tegen de uitspraak van de rechtbank in eerste aanleg. Deze stelling is door de Vereniging in eerste aanleg niet naar voren gebracht en de rechtbank heeft hierover ook geen overweging gewijd in de uitspraak van 23 november 2020.

Los daarvan geldt ten aanzien van de termijnen in de omgevingsvergunningen het volgende. De Vereniging is in de fase van bezwaar opgekomen tegen de omgevingsvergunning van 20 november 2018 (verleend voor de realisatie van het werkterrein en kap van 62 bomen aan de Riekerweg) en de omgevingsvergunning van 29 november 2018 (verleend voor de kap van 168 bomen aan de Oude Haagseweg). De beslissing op bezwaar en daarmee in het verlengde de uitspraak van de rechtbank in eerste aanleg, zien dan ook op deze twee omgevingsvergunningen.

In de omgevingsvergunning van 29 november 2018 die is verleend voor de kap van 168 bomen aan de Oude Haagseweg geldt dat daarin in het geheel niet is bepaald dat de omgevingsvergunning slechts een tijdelijke werking heeft. Deze omgevingsvergunning betreft ook enkel een omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand als bedoeld in artikel 2.2 lid 1 onder g van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo). Van een omgevingsvergunning die is verleend op basis van artikel 4 onderdeel 11 van bijlage II bij het Bor is voor deze omgevingsvergunning dan ook geen sprake, nu daarvan alleen sprake kan zijn bij omgevingsvergunningen als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 aanhef en onder c van de Wabo. De voorzieningenrechter heeft overigens ook nooit overwogen dat deze omgevingsvergunning een activiteit als bedoeld in artikel 4 onderdeel 11 van bijlage II bij het Bor behelst, dat heeft de voorzieningenrechter enkel gedaan ten aanzien van de omgevingsvergunning voor de Riekerweg (nu daarin tevens een activiteit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 aanhef en onder c van de Wabo is opgenomen).

Ten aanzien van de omgevingsvergunning voor de Riekerweg geldt dat deze ziet op zowel ingebruikname van het werkterrein als het kappen van 62 bomen. Het gebruik van de gronden ter plaatse als werkterrein is in strijd met het bestemmingsplan, zodat de omgevingsvergunning deels een activiteit als bedoeld in artikel 2.12 lid 1 onder c van de Wabo betreft. Voor de kapactiviteit is sprake van een activiteit als bedoeld in artikel 2.2 lid 1 onder g van de Wabo. In de omgevingsvergunning is ten aanzien van de tijdelijkheid het volgende bepaald:

“Besluit met inachtneming van de bij dit besluit behorende voorschriften en bijlagen:

- een **tijdelijke** omgevingsvergunning te verlenen aan Zuidplus voor het realiseren van een werkterrein (project Zuidasdok) met een instandhoudingstermijn van zes jaar en het vellen van 62 houtopstanden met een latere herplant van in totaal 12 bomen op locatie kadastraal bekend gemeente Amsterdam Sloten, sectie F, no 2624 ter hoogte van de Riekerweg te Amsterdam voor de periode van zes jaar na de start van de werkzaamheden.
- De vergunninghouder dient na zes jaar de voor de verlening van deze vergunning bestaande toestand hersteld te hebben.”

De tijdelijkheid – ingevolge artikel 4 onderdeel 11 van bijlage II bij het Bor – geldt enkel voor het gebruik van het werkterrein in strijd met het bestemmingsplan. Artikel 4 onderdeel 11 van bijlage II bij het Bor is naar zijn aard alleen van toepassing op activiteiten als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 aanhef onder c juncto artikel 2.12 lid 1 onder a sub 2 van de Wabo. Nu de kapactiviteit een activiteit als bedoeld in artikel 2.2 lid 1 onder g van de Wabo betreft, geldt de tijdelijkheid niet voor de kapactiviteit. Nu de Vereniging niet eerder gronden (noch in de bezwaarfase noch in de beroepsprocedure in eerste aanleg) heeft aangevoerd tegen het strijdig gebruik-aspect van de omgevingsvergunning, ziet het college niet in hoe de beroepsgrond van de Vereniging kan leiden tot vernietiging van de rechtbankuitspraak.

De vraag of de daadwerkelijke realisatie van het project – en daarmee de inzet van het werkterrein aan de Riekerweg – langer duurt dan de vergunde zes jaar, staat overigens los van de rechtmatigheid van de omgevingsvergunning voor de Riekerweg (en daarmee de beslissing op bezwaar). Indien wenselijk is dat langer dan de vergunde zes jaar gebruik wordt gemaakt van de werkterreinen, zal hiervoor tijdig een nieuwe omgevingsvergunning moeten worden aangevraagd. Een dergelijke aanvraag zal op zijn eigen merites worden beoordeeld (hetgeen los staat van de eerder verleende omgevingsvergunning) en waartegen ook weer rechtsbescherming openstaat. Binnen de termijn zoals genoemd in de omgevingsvergunning zullen de werkterreinen worden ingericht waarvoor de bomen moeten worden gekapt. Gelet hierop ziet het college niet in hoe deze beroepsgrond van de Vereniging zou moeten leiden tot een vernietiging van de uitspraak van de rechtbank in eerste aanleg.

- 3.6 De Vereniging stelt dat als het uitgangspunt bij de beoordeling van de bezwaarschriften een gefaseerde uitvoering van het project Zuidasdok was, dan had overwogen moeten worden of dan wel behoefte bestaat aan twee werkterreinen. Door de fasering is minder inzet van mensen en materieel te verwachten en worden door latere uitvoering mogelijk efficiëntere bouwmethoden toegepast, en zou bij doorgang van het project één werkterrein voldoende kunnen zijn. Met name zou dan het gebied van OLO 3697497 bij het Jaagpad/Riekerweg gespaard kunnen worden. Dit gebied heeft en krijgt een bijzondere functie als toegang tot het natuur en recreatiegebied 'De Oeverlanden' en wordt genoemd als een essentiële toegangspoort voor het toekomstig woongebied Schinkelkwartier.

Reactie:

Ook ten aanzien van deze hoger beroepsgrond geldt dat deze niet is terug te voeren op een eerder door de Vereniging aangevoerde beroepsgrond in de procedure van eerste aanleg. Het hoger beroep is gericht tegen de aangevallen uitspraak en er is geen reden waarom deze grond niet al bij de rechtbank kon worden aangevoerd. Deze grond dient dan ook buiten beschouwing te blijven in hoger beroep en kan niet leiden tot een geslaagd hoger beroep.

Vgl. AbRvS 14 november 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3683, r.o. 8.

Het standpunt dat bij een gefaseerde realisatie van het project minder inzet van mensen en materieel is te verwachten en dat in dat kader één werkterrein nodig zou zijn is door de Vereniging enkel gesteld, maar niet gemotiveerd.

Het is overigens onjuist dat een gefaseerde aanpak zou leiden tot een verminderde noodzaak voor werkterreinen. Bij een gefaseerde aanpak zal sprake zijn van meer aannemers die ieder ook een eigen werkterrein nodig hebben. De Oude Haagseweg dient als hub voor meerdere werkzaamheden binnen het project en zal dus – ook bij een gefaseerde aanpak – hoe dan ook nodig zijn om het project te kunnen realiseren. Het werkterrein aan de Riekerweg dient met name ter realisatie van bruggen bij de Schinkel en heeft vanuit het project gezien dan ook een andere functie dan het werkterrein aan de Oude Haagseweg en zal dus ook hoe dan ook nodig zijn. De werkterreinen zijn onderling dus niet uitwisselbaar en het is dan ook niet zo dat voor zover een gefaseerde uitvoering zou plaatsvinden, alle werkzaamheden vanuit één werkterrein zouden kunnen worden gerealiseerd. Overigens wordt daarbij opgemerkt dat het werkterrein aan de Riekerweg niet meer zal worden gebruikt nadat de bouw van de bruggen over de Schinkel is afgerond.

datum 23 april 2021
onze ref. DF/DF/11012148

16/16

4 Conclusie

Gelet op het voorgaande concludeert het college dat het hoger beroep van de Vereniging ongegrond moet worden verklaard en dat de uitspraak van de rechtbank Amsterdam van 23 november 2020 in stand dient te worden gelaten.

Hoogachtend,
Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V.

D.S.P. Roelands-Fransen

bijlage 1

Gemeente Amsterdam
Postbus 2003
1000 CA Amsterdam

Datum	3 juli 2020	Behandelaar	Leendert de Bruin	Aantal bijlagen
Ons kenmerk	ZPA-BRF-221962	Telefoonnr.	06-52338937	
Uw kenmerk		E-mailadres	Leendert.de.Bruin@zuidplus.amsterdam	
Onderwerp	Wijzigingen contactpersoon Omgevingsvergunningen project Zuidasdok			

Geacht bestuur,

Na een intensief traject onder leiding van professor Hertogh en het advies traject van oud-minister mw. Dekker heeft de minister van I&W de Tweede Kamer geïnformeerd over de beëindiging van de Overeenkomst tussen projectbureau Zuidasdok (Amsterdam, Prorail en Rijkswaterstaat) en aannemerscombinatie ZuidPlus vof (Fluor, Hochtief en Heijmans). De beëindiging van de Overeenkomst brengt ook met zich mee dat lopende zaken, verplichtingen en verantwoordelijkheden duidelijk moet worden vastgelegd. In deze brief gaan Zuidasdok en ZuidPlus, gezamenlijk, in op de wijze waarop dit geregeld moet worden voor lopende omgevingsvergunningen, die zijn verleend door . De resterende scope 2019 (in hoofdzaak het realiseren van afbouw spoordek T2/T3, spoordek T4 en metrodek M1 in de toekomstige Brittenpassage) zal door Heijmans Infra BV worden gerealiseerd na BD2001.

Situaties en voorstel

Twee situaties worden onderscheiden:

- de situatie waarin een omgevingsvergunning en waar nog verplichtingen uit naar voren komen;
- de situatie waarin een omgevingsvergunning is verleend en waarbij ZuidPlus de actie heeft na te gaan welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en welke nog niet.

Deze situaties zijn opgenomen in respectievelijk tabel 1 en 2.

Door ZuidPlus wordt overeenkomstig artikel 2.25 Wabo gemeld dat de omgevingsvergunningen gaan gelden voor Rijkswaterstaat (volledig: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Grote Projecten en Onderhoud) of voor Prorail, zoals aangegeven in kolom 4 van de tabellen.

Voor de omgevingsvergunningen die worden overgedragen treedt de projectorganisatie Zuidasdok de contactpersoon.

Voor de omgevingsvergunningen voor het vellen van houtopstanden en voor het afwijken van het bestemmingsplan is contact geweest met de heer L. Landzaat. De WIOR-vergunning heeft het WIOR-proces geheel doorlopen.

Over drie van de vijf omgevingsvergunningen is beroep aanhangig bij de Rechtbank Amsterdam. ZuidPlus informeert de rechtbank dat deze vergunningen gaan gelden voor Rijkswaterstaat en dat Rijkswaterstaat ZuidPlus opvolgt als partij en de beroepsprocedure.

Tabel 1 Omgevingsvergunningen waarbij nog verplichtingen moeten worden nageleefd

OLO-id	Relatics-id	Omschrijving, looptijd en specifieke verplichtingen	Gaat gelden voor
--------	-------------	---	------------------

OLO3697115	VRG-ZP-0406	Afwijken bestemmingsplan werkterrein Oude Haagseweg, contactpersoon de heer L. Landzaat Looptijd 22 november 2024 Herstel terrein in oude staat uiterlijk na 6 jaar	Rijkswaterstaat
OLO3697497	VRG-ZP-0408	Afwijken bestemmingsplan werkterrein Riekerweg, contactpersoon de heer L. Landzaat Looptijd 14 januari 2025 Herstel terrein als "Groen"	Rijkswaterstaat (tevens overdragen beroep)
nvt	VRG-ZP-0616	WIOR Britten A looptijd tot 8 januari 2021	Prorail

Tabel 2 Omgevingsvergunningen waarbij ZuidPlus uitzoekt welke werkzaamheden zijn afgerond en welke nog niet

OLO-id	Relatics-id	Omschrijving, looptijd en specifieke verplichtingen	Gaat gelden voor
OLO4060233	VRG-ZP-0405	Kap werkterrein Oude Haagseweg, contactpersoon de heer L. Landzaat Looptijd onbepaald Herplantfonds bijdrage	Rijkswaterstaat (tevens overdragen beroep)
OLO3697497	VRG-ZP-0407	Kap werkterrein Riekerweg, contactpersoon de heer L. Landzaat Looptijd onbepaald Herplantplan uit te voeren	Rijkswaterstaat (tevens overdragen beroep)

ZuidPlus levert Zuidasdok de GIS-gegevens. Hierin zijn alle bomen opgenomen waarbij is aangegeven welke wel en welke niet zijn gekapt.

De vergunningen die gaan gelden voor Rijkswaterstaat, gaan formeel gelden voor de minister van Infrastructuur en Waterstaat, vertegenwoordigd door de projectdirecteur Zuidasdok. De contactgegevens zijn als volgt:

Naam: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat
Grote Projecten en Onderhoud
T.a.v. de heer dr. ir. H.A. Ruijter
Projectdirecteur Zuidasdok

Adres: Projectorganisatie Zuidasdok
Prof. W.H. Keesomlaan 1
1183 DJ Amstelveen

Telefoon: 020-3339930

Contactpersoon: Noemi von Meijenfeldt, Omgevingsmanager, telefoon 06-11251105,
e-mail n.vonmeijenfeldt@zuidasdok.nl

Voor de vergunningen die gaan gelden voor ProRail BV zijn de contactgegevens als volgt:

Naam: ProRail BV
KvK-nummer 30124359

Adres: Projectorganisatie Zuidasdok

Prof. W.H. Keesomlaan 1
1183 DJ Amstelveen
Telefoon: 020-3339930
Contactpersoon: Paul Kamermans, Omgevingsmanager, telefoon 06-31643464,
e-mail p.kamermans@zuidasdok.nl

Voor vragen naar aanleiding van deze brief kunt u contact opnemen met de heer L. de Bruin, Vergunningenmanager ZuidPlus via bovenstaande contactgegevens of met één der genoemde contactpersonen van projectorganisatie Zuidasdok.

Op verzoek van de projectorganisatie Zuidasdok wordt een afschrift van deze brief verzonden aan mw. L. Nalis van de gemeente Amsterdam.

Wij verwachten u zo voldoende te hebben geïnformeerd

Met vriendelijke groet,

Gerard Minten
Projectdirectie